

SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU
WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE GOLCZEWO
NA LATA
2018-2020 ZA 2020 r.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Golczewo na lata 2018-2020 jest dokumentem, mającym na celu realizowanie zasady udzielenia szczególnej pomocy rodzinie i dziecku. W Gminie Golczewo jako podmiot wyznaczony do realizacji tego celu jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Golczewie. Zadania realizowane w ramach Programu koncentrują się nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone jest poza rodziną biologiczną, w celu umożliwienia mu powrotu do tej rodziny. Pomoc tym rodzinom koncentruje się na wspomaganiu osób i rodzin wymagających wsparcia w osiągnięciu możliwie pełnej aktywności społecznej, a także na wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do pełnego i samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie.

Odbiorcami Programu są rodziny zamieszkałe na terenie Gminy Golczewo doświadczające problemów opiekuńczo-wychowawczych, zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej, bądź też takie, którym została odebrana lub ograniczona władza rodzicielska poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej. Odbiorcami Programu mogą być również przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin.

Do zadań własnych gminy w zakresie wspierania rodziny należy między innymi :

- opracowanie i realizacja 3-letniego gminnego programu wspierania rodziny;
- tworzenie systemu opieki nad dzieckiem oraz placówek wsparcia dziennego i praca z rodziną;
- współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnych domach dziecka i placówkach opiekuńczo – wychowawczych;

Finansowanie pobytu dziecka w placówkach:

- w pierwszym roku wynosi 10 % kosztów pobytu;
- w drugim roku 30 %;
- w trzecim i następnych latach 50 %.

Spodziewanym efektem realizacji Programu powinno być:

- polepszenie sytuacji dziecka i rodziny,
- wzmocnienie lub przywrócenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego,
- ograniczenie patologii społecznej,
- zminimalizowanie negatywnych zachowań,
- stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

Z naszej gminy w 2020 roku ponieśliśmy odpłatność za trójkę dzieci w kwocie **6572,90 zł**. Wszystkie dzieci przebywają w rodzinie zastępczej spokrewnionej.

W okresie od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Golczewie zatrudniał asystenta rodziny, na podstawie umowy o pracę. Asystent świadczył usługi

w stosunku do 15 rodzin objętych opieką. Zakończono współpracę z 5 rodzinami, ze względu na osiągnięcie celów zawartych w planie pracy z rodziną lub ze względu na zmianę miejsca zamieszkania. Rodziny te podjęły próbę samodzielnego funkcjonowania, zostały one poinformowane o możliwości dalszych konsultacji.

W chwili obecnej działania kontynuowane są z 10 rodzinami. Maksymalna liczba rodzin, którymi może zajmować się jednocześnie asystent rodziny, uwzględniając stopień problematyki wynosi obecnie 15.

Powodem przyznania rodzinom wsparcia asystenta były:

- 1) niskie umiejętności opiekuńczo – wychowawcze,
- 2) brak stałej pracy zarobkowej,
- 3) niezaradność życiowa,
- 4) konflikty z prawem,
- 5) występowanie przemocy w rodzinie,
- 6) problemy zdrowotne,
- 7) problemy emocjonalne,
- 8) niepełnosprawność,
- 9) uzależnienia,
- 10) niski poziom kompetencji społecznych,
- 11) niewłaściwe, patologiczne relacje i więzi rodzinne,
- 12) nieumiejętność właściwego gospodarowania budżetem rodziny,
- 13) brak wiary we własne siły jak również nieumiejętność inicjowania działań zmierzających do zmiany ich sytuacji życiowej.

Na skutek podejmowanych przez asystenta rodziny działań osiągnięto następujące efekty:

- 1) znacznie poprawiła się rola pełnienia funkcji opiekuńczo – wychowawczej, jak i nastąpiły istotne zmiany w sposobie prowadzenia gospodarstwa domowego,
- 2) wzrosła umiejętność reagowania rodziców na potrzeby dzieci oraz świadomość roli rodzica,
- 3) większość klientów borykających się z problemem alkoholowym występującym w rodzinie, trwała w abstynencji. Część z nich konsekwentnie uczęszczała na terapię,
- 4) asystent pomagał w uregulowaniu spraw urzędowych, sytuacji prawnych dzieci, wspomagał rodziny w zabezpieczeniu odpowiedniej do potrzeb specjalistycznej opieki medycznej i psychologicznej,
- 5) klienci po długiej przerwie podejmowali prace dorywcze,
- 6) klienci systematycznie uczęszczają na umówione wcześniej wizyty do lekarzy specjalistów,

- 7) pomagano rodzinom w organizowaniu wypoczynku letniego dla dzieci,
- 8) klienci zauważyli, że współpraca z asystentem rodziny przynosi wymierne efekty w ich funkcjonowaniu,
- 9) współpracowano z kuratorami, funkcjonariuszami Policji, sądami po czym nastąpiła poprawa sytuacji w rodzinach z problemami alkoholowymi,
- 10) nawiązano kontakty z pracownikami instytucji, poradni specjalistycznych,
- 11) współpracowano z wychowawcami dzieci, w celu opracowania wspólnego planu pomocy dzieciom, które mają trudności i zaległości w nauce,

Klienci zaangażowani w pracę z asystentem rodziny podnieśli poczucie własnej wartości, co przywróciło im wiarę w możliwości i przyczyniło się do zwiększenia kontroli nad własnym życiem. Jednak pomimo wielu sukcesów osiągniętych na drodze wzajemnej współpracy należałoby pozostawić niektóre rodziny pod dalszą opieką asystenta rodziny w celu utrwalania wyuczonych zmian postępowania i kontynuowania współpracy. Praca asystenta rodziny stanowi priorytetowe działania w zakresie wyrównywania szans osób zagrożonych patologią i wykluczeniem społecznym, a jednocześnie wprowadza innowacyjny model pracy środowiskowej zapewniający profesjonalną pracę indywidualną z dzieckiem oraz całym systemem rodzinnym.

W naszej ocenie rodziny te nadal wymagają spotkań z asystentem celem utrwalenia pozytywnych zmian i rozwoju samodzielności, a w konsekwencji usamodzielnienia rodziny. Współpraca opiera się na zasadzie dobrowolności.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Golczewie przeznaczył na zatrudnienie asystenta rodziny w 2020 r. kwotę 52 802,50 zł. Część wynagrodzenia pochodzi ze środków własnych gminy tj. 51 102, 50 zł, natomiast 1700 zł z Funduszu Pracy.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Golczewie realizuje zadania ustawy głównie w postaci:

- zatrudnienia asystenta rodziny,
- współpracy z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Kamieniu Pomorskim,
- współpracy z psychologiem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie,
- partycypowania w kosztach utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej na podstawie przepisów nowej ustawy. W tym zakresie zawarto stosowne porozumienie z PCPR,
- współpracy z pedagogami szkolnymi, kuratorami społecznymi i zawodowymi, wychowawcami klas, do których uczęszczają dzieci klientów objętych opieką asystenta rodziny, terapeutami.

Gminie Golczewo w minionym roku udało się utworzyć kolejne placówki wsparcia dziennego. Jedna została zlokalizowana w Niemicy, druga w Wysokiej Kamieńskiej. Dotychczas funkcjonowała tylko jedna placówka w Golczewie. Placówki prowadzone są przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zachodniopomorski Oddział Regionalny w Szczecinie, które wygrało konkurs ogłoszony przez gminę Golczewo w ramach realizacji zadania publicznego w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym.

Do stycznia 2020r. w placówce wsparcia dziennego w Golczewie realizowano projekt noszący nazwę „**Dziecko w domu - należne miejsce**”. Obejmował on 55 Placówek Wsparcia Dziennego - Środowiskowe Ogniska Wychowawcze TPD. Założeniem Projektu było objęcie kompleksową opieką rodzin będących w kryzysie, borykających się z różnorodnymi problemami, przede wszystkim zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej oraz placówkach opieki instytucjonalnej, a także umożliwienie powrotu dzieci z tych form do środowiska rodzinnego. Projekt zakładał kompleksową i indywidualną formę wsparcia dla 345 rodzin. W ramach przedsięwzięcia na terenach objętych Projektem funkcjonowało 23 Pedagogów Rodzinnych powołanych specjalnie do tego zadania, których cele i zadania uzupełniały dotychczasowy system pomocy i opieki środowiskowej, zrodzony z doświadczeń Środowiskowych Ognisk Wychowawczych TPD.

W kolejnych latach realizowany będzie projekt o nazwie „**W rodzinie siła**”. Projekt będzie prowadzony w okresie od 01.01.2021 r. do 30.06.2023 r. na terenie 5 powiatów województwa Zachodniopomorskiego. Głównym założeniem projektu jest wsparcie i poprawa pełnienia ról opiekuńczo-wychowawczych rodzinom z trudnościami w sprawowaniu opieki nad dziećmi oraz zwiększenie powrotów dzieci do rodzin biologicznych z pieczy zastępczej. W projekcie jest uwzględniona pomoc dla min. 80 rodzin ubogich i/lub zagrożonych wykluczeniem społecznym. Projekt zakłada kompleksową i indywidualną formę wsparcia rodzin w tym 80 os. dorosłych i 120 dzieci w wieku 6-18 lat, objętych wsparciem w ramach 8 nowopowstałych Placówek Wsparcia Dziennego TPD, w tym: 8 dzieci z pieczy zastępczej oraz 5 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności.

Działania realizowane w ramach projektu:

- Zwiększenie dostępności usług społecznych w szczególności usług środowiskowych, opiekuńczych oraz usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej dla osób zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym.
- Wsparcie i poprawa w pełnieniu ról opiekuńczo-wychowawczych i funkcjonowania gospodarstw domowych min. 80 rodzin ubogich i/lub zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- Ograniczenie umieszczania dzieci w pieczy zastępczej.

- Zwiększenie powrotu dzieci z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych
- Kompleksowe i indywidualne wsparcie rodzin w tym 80 osób dorosłych i 120 dzieci w wieku 6-18 lat, objętych wsparciem w ramach 8 nowopowstałych Placówek Wsparcia Dziennego TPD, w tym : 8 dzieci z pieczy zastępczej, 5 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności.

Działająca natomiast przy szkole świetlica oraz świetlice wiejskie nie spełniają kryteriów, by móc zaliczyć je jako placówki wsparcia dziennego.

Uchwałą Nr XXXVIII/291/2018 Rady Miejskiej w Golczewie z dnia 28 marca 2018r. został przyjęty Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Golczewo na lata 2018-2020.

Celem głównym Programu jest:

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji, a zwłaszcza z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci, jak i również edukacja środowiska lokalnego w zakresie promowania społecznie pożądanego modelu rodziny.

Osiągnięcie celu głównego jest uwarunkowane realizacją przedstawionych celów szczegółowych:

Cele szczegółowe:

- 1) **wsparcie rodziców w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych i promowanie prawidłowo funkcjonującego modelu rodziny**

Realizacja:

- Realizacja programów podnoszących kompetencje opiekuńczo- wychowawcze rodziców; przeprowadzenie programów przez Zespół Szkół Publicznych w Golczewie, które za cel postawiły pedagogizację rodziców- programy „Odpowiedzialność karna nieletnich”, „Procedury bezpieczeństwa w szkole w czasie pandemii”, „Bezpieczeństwo i higiena pracy przy komputerze”. W szkole przeprowadzane były także doraźne konsultacje z pedagogami szkolnymi i wychowawcami. Ogólna liczba osób, która wzięła udział w wymienionych programach to 180 osób. Natomiast Szkoła Podstawowa w Wysokiej Kamińskiej w ramach realizacji założonego celu miała zaplanowane programy pedagogizacji rodziców lecz ze względu na sytuację epidemiczną w kraju zmuszeni byli je odwołać, przeprowadzono doraźne konsultacje z pedagogiem szkolnym i wychowawcami.
- Integracja rodzin i umacnianie więzi poprzez organizowanie różnorodnych form spędzania czasu wolnego rodziców z dziećmi; Zespół Szkół Publicznych w Golczewie przeprowadził 5 festynów, Szkoła Podstawowa w Wysokiej Kamińskiej przeprowadziła 6 festynów, które na celu miały realizację założonego celu szczegółowego. Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Golczewie realizował te zadanie poprzez organizację:

- Wernisazu obrazów – 123 uczestników
- Twórcze ferie z GOKiS – 120 uczestników
- Obchody z okazji Wyzwolenia Golczewa – 220 uczestników
- Wystawa Grupy Twórczej Bez Tytułu – 74 uczestników
- Majówka z GOKiS – 478 uczestników
- Koncert on-line Krystyny Pięty – 567 uczestników
- Objazdowy Dzień Dziecka z GOKiS – 145 uczestników
- Konkurs plastyczny: Świat oczami młodych – 6 uczestników
- Wakacje z GOKiS – 234 uczestników
- Grupa Twórcza – 122 uczestników
- Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy – 355 uczestników
- Majówka w biało – czerwonych barwach – 14 uczestników
- Teatr w małym mieście – 53 uczestników
- Legenda o golczewskiej żabce – 45 uczestników
- Włoskie zakończenie lata – 90 uczestników
- Wystawa malarstwa – 45 uczestników
- Warsztaty z animacji poklatkowej – 20 uczestników
- Akademia małego piłkarza – 56 uczestników
- Wolność oczami młodych – 15 uczestników

- Wspieranie rodziców w wychowaniu i edukacji oraz zagospodarowaniu czasu wolnego dzieci i młodzieży;

w Zespole Szkół Publicznych w Golczewie liczba uczniów stanowiących stałą grupę uczęszczającą do świetlicy szkolnej to 30 osoby, natomiast liczba uczniów dojeżdżających obligatorjnie zapisanych do świetlicy szkolnej to 150 osoby, Szkoła Podstawowa w Wysokiej Kamieńskiej jako liczbę uczniów stanowiących stałą grupę dzieci zapisanych do świetlicy wykazuje 40 uczniów, a liczba uczniów dojeżdżających obligatorjnie zapisanych do świetlicy to również 40 uczniów.

- Edukacja rodzin w zakresie prawidłowego wypełniania ich funkcji, w tym prowadzenie edukacji prozdrowotnej;

w Zespole Szkół Publicznych liczba rodzin objętych systematyczną opieką pedagoga szkolnego- 23, liczba rodzin objętych doraźną opieką pedagoga szkolnego- 210, natomiast liczba programów profilaktyki prozdrowotnej- 9. Szkoła Podstawowa w Wysokiej Kamieńskiej wykazała, że rodzin objętych systematyczną opieką pedagoga szkolnego-5, rodziny objęte doraźną opieką pedagoga szkolnego- 6, a liczba programów profilaktyki prozdrowotnej to 4. Ośrodek Zdrowia w Golczewie w roku 2020 przeprowadził

programy profilaktyki prozdrowotnej były to między innymi akcje badań USG oraz komputerowe badanie wzroku.

- Rozwijanie systemu ulg skierowanych do rodzin z dziećmi z tym również wielodzietnych; Złożony 1 wniosek o Zachodniopomorską Kartę Rodziny, a także 21 wniosków o wydanie Karty Dużej Rodziny.

2) zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych

Realizacja:

- Zapewnienie pomocy materialnej rodzinom wymagającym wsparcia; Ośrodek Pomocy Społecznej w Golczewie pomaga 117 rodzinom, w których są 237 osoby.
- Zapewnienie dzieciom i młodzieży posiłków w szkołach i przedszkolach; w ramach programu „Posiłek w domu i szkole” zapewniono dożywianie 24 dzieciom.
- Zapewnienie pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie, w tym bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy; założono 13 Niebieskich Kart.
- Pomoc w wyposażeniu dzieci i młodzieży w podręczniki, artykuły szkolne, pomoce naukowe. Odzież i obuwie sportowe oraz dofinansowanie do dojazdów do szkół; w gminie Golczewo liczba uczniów korzystających ze stypendium szkolnego wynosi 36, liczba uczniów wyposażonych w podręczniki szkolne to 348, a liczba uczniów korzystających z dojazdów do szkoły 148 osoby. Natomiast Szkoła Podstawowa w Wysokiej Kamieńskiej jako liczbę uczniów wyposażonych w podręczniki szkolne wykazała 78 osoby, a liczbę uczniów korzystających z dojazdów do szkoły 40 osób.

3) udzielanie wsparcia i pomocy rodzinie przeżywającej kryzys

Realizacja:

- Udzielanie rodzinom pomocy w formie wsparcia asystenta rodziny i prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka po zakończeniu współpracy z asystentem; liczba rodzin objętych pomocą asystenta przez cały rok 2020 to 15, w tym w 10 rodzinach praca trwa aktualnie. Natomiast z 4 rodzinami zakończono pracę ze względu na osiągnięcie celów założonych w planie pracy i możliwość samodzielnego funkcjonowania. Jedna rodzina zrezygnowała ze wsparcia asystenta rodziny ze względu na zmianę miejsca zamieszkania.
- Udzielanie rodzinom pomocy przez pracowników socjalnych; pracownicy socjalni pracują z 38 rodzinami, w których przebywają dzieci.
- Zapewnienie rodzinom dostępności do konsultacji i poradnictwa specjalistycznego (psychologicznego, prawnego, terapeutycznego); na terenie Gminy Golczewo, działa Punkt Terapeutyczny z którego usług korzysta 10 osób,

a z Punktu Psychologicznego 26 osób. Punkty poradnictwa specjalistycznego są współfinansowane ze środków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

- Podejmowanie działań prowadzących do odbudowy więzi rodzinnych oraz do powrotu dzieci do rodzin biologicznych;

poprzez brak możliwości zapewnienia dzieciom odpowiednich warunków bytowych i wychowawczych żadne z dzieci nie powróciło do rodziny biologicznej.

4) zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych w rodzinach wychowujących dzieci

Realizacja:

- Działania wspierające realizację zadań wynikających z Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie; realizacja odbywa się poprzez działania profilaktyczne, rozmowy z dziećmi i rodzicami w Zespole Szkół Publicznych w Golczewie i Szkole Podstawowej w Wysokiej Kamieńskiej, przeprowadzanie zajęć i pogadanek w radach sołeckich, Ochotniczej Straży Pożarnej, klubach sportowych i Gminnym Ośrodku Kultury i Sportu w Golczewie.
- Działania wspierające realizację zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii; realizacja odbywa się poprzez motywowanie osób uzależnionych do podjęcia terapii w placówkach leczenia odwykowego, prowadzenie rozmów i nakłanianie do podjęcia leczenia przez osoby uzależnione, kierowanie do sądu wniosków o poddanie obowiązkowi leczenia odwykowego osób uzależnionych, wsparcie policji w prowadzeniu wspólnych zadań, finansowanie kosztów świetlicy Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, w której prowadzone są zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i rodzin z problemami uzależnień od alkoholu i narkotyków, współudział w organizowaniu programów profilaktycznych w szkołach, dofinansowanie ferii zimowych, kolonii i obozów dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym i narkomanią, wsparcie finansowe i organizacyjne, organizacji pozarządowych zajmujących się problematyką alkoholową, narkomanią i przemocą.

5) tworzenie warunków do wykonywania zadań gminy w obszarze wspierania rodziny

Realizacja:

- Zabezpieczenie środków finansowych na utrzymanie dzieci z terenu gminy Golczewo w pieczy zastępczej;

z terenu gminy Golczewo trójka dzieci jest umieszczona w pieczy zastępczej.

Kwota jaką Gmina Golczewo w 2020r. przeznaczyła na utrzymanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej to 6572,90 zł

- Podnoszenie kwalifikacji asystentów rodziny, pracowników socjalnych i innych pracowników lokalnego systemu wsparcia;

asystent rodziny oraz pracownicy socjalni regularnie biorą udział w szkoleniach o różnorodnej tematyce.

- Podejmowanie innych zadań wynikających z zidentyfikowanych potrzeb społecznych mieszkańców gminy Golczewo; Gmina Golczewo bierze udział w programie o nazwie „Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020” realizowanym przez organizację katolicką Caritas, współpracuje z Towarzystwem Przyjaciół Dzieci oraz Stowarzyszeniem Przyjaciół Ziemi Golczewskiej.

Podsumowując wykonanie poszczególnych działań stwierdzić możemy, że w znaczącym stopniu osiągnięto wyznaczone cele. Z uwagi na rosnącą ilość problemów natury psychologicznej u dzieci przejawiającej się w różnorodny sposób warto byłoby pomyśleć nad zatrudnieniem psychologa dziecięcego w placówkach oświatowych w gminie Golczewo. Większość działań założonych w programie realizowana jest przez placówki oświatowe, pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Golczewie czy pracowników Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu.

KIEROWNIK
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
w Golczewie
mgr Ewelina Kateniec